

Siikaisten kunta
Elinvoimalautakunta
kirjaamo@siikainen.fi

Viite Lausuntopyyntö 14.3.2025

Aihe Siikainen, Santakankaan tuuli- ja aurinkovoima-alueen osayleiskaava, ehdotus

Siikaisten kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Santakankaan tuuli- ja aurinkovoimala-alueen osayleiskaavan ehdotuksesta. Suunnittelualue sijaitsee Siikaisten kunnan pohjoisosassa rajautuen koillisessa Kankaanpään kaupungin rajaan. Kaava-alueelta on etäisyyttä Siikaisten kunnan keskusta noin 8 kilometriä, Kankaanpään Honkajoelle noin 12 kilometriä, Isojoen keskusta noin 18 kilometriä ja Kankaanpään sekä Merikarvian keskustoihin yli 20 kilometriä.

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa enintään seitsemän tuulivoimalan sekä aurinkovoimalan rakentaminen suunnittelualueelle. Santakankaan hankealuetta käsitellään yhtenä tuuli- ja aurinkoenergian tuotantokokonaisuutena. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus alueella on enintään 300 metriä. Ohjeellisia aurinkopaneelialueita kaava-alueella on viisi. Samanaikaisesti osayleiskaavan laadinnan kanssa on käynnissä myös hankkeen YVA-menettely. Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä sekä vaikutusten arviointoja.

Kaavasta on laadittu 2 luonnosversiota, joista kaavaehdotuksen laadinnan pohjaksi on valikoitunut kaavaluonnoksen vaihtoehto 2. Kaavaehdotuksen voimallasijoittelussa on selostuksen mukaan huomioitu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä sekä kaavaluonnosvaiheessa saatu palaute. Kaavaehdotuksen voimalat on keskitetty kaavaluonnosvaiheen vaihtoehtoihin nähdessä pienemmälle alueelle ja voimaloiden kokonaiskorkeutta on pienennetty vaikutusten lieventämiseksi.

Kaava-alue on asumatonta asutuksen keskittyessä sen eteläpuolella virtaavan Samminjoen sekä sitä myötäilevän Sammin ja Pyntäisten kylän välisen Siikaistentien varteen. Maisema on pääasiassa talousmetsää, ja avoimimmillaan maisema on turvetuotantoalueiden yhteydessä. Lähimmät valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristö Satakunnan puolella ovat Siikaisten talonpoikaisarkkitehtuuri (5,5 km lähimmästä voimalasta). Maakunnallisesti merkittävistä kulttuuriympäristöistä sekä yksittäiskohteista kaava-alueen

lähivaikutusalueella sijaitsevat Mikkolanojan silta (2,5 km), Perälän tila (4,5 km), Leppijärven kulttuurimaisema (5 km) ja Hirvijärven kulttuurimaisema (5,5 km). Ulomalle vaikutusalueelle 6–15 km sijoittuu kymmenen maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä ja yksittäiskohdetta. Siikaisten rantaosayleiskaavan yhteydessä inventoidut kohteet sijoittuvat joko valtakunnallisten tai maakunnallisten arvoaluerajausten sisälle.

Satakunnan Museo on lausunut kaavaluonnoksesta 3.7.2024 (PRIDno-2024-2373), jossa se on todennut rakennetun kulttuuriperinnön ja maiseman osalta, että kookkailla tuulivoimaloilla on vaikutuksia ympäristön asutukseen, sekä kaava-alueen koillispuolelta, lännestä, luoteesta ja etelän suunnasta. Hankkeen vaikutusten arvioinnin helpottamiseksi museo näki lausunnossaan tarpeelliseksi täydentää vaikutusten arviointia näiltä osin ja laatia myös kyläasutukseen kohdistuvia havainnekuvia eri etäisyysvyöhykkeiltä hankealueen koillispuolelta sekä lännen, luoteen ja etelän suunnasta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Satakunnan Museo totesi kaavavaihtoehdon VE2 olevan selkeästi paremman. Museo toivoi lisäksi muutamia täsmennyksiä ja lisäyksiä kaavaselostukseen.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo muistuttaa, että on lähettänyt lausunnon 3.7.2024 kaavaluonnosvaiheessa, mutta lausuntoa ei ole käsitelty kaavan laatijan vastineissa (liite 8.). Kaavavaihtoehdoista VE2 ei eronnut juuri maisemallisilta vaikutuksiltaan muista vaihtoehdoista, joissa kaikissa vaikutus valtakunnallisesti merkittävälle maisema- ja kulttuuriympäristöalueille oli vähäinen.

Satakunnan Museo näki kaavaluonnosta koskevassa lausunnossaan tarpeellisiksi täydentää vaikutusten arviointia ja laatia myös kyläasutukseen kohdistuvia havainnekuvia eri etäisyysvyöhykkeiltä hankealueen koillispuolelta sekä lännen, luoteen ja etelän suunnasta. Kaavaehdotusta koskevaan selostukseen on liitetty uusia havainnekuvia, joissa näkyy vaikutus kyläalueelle. Tuulivoimaloiden enimmäiskorkeutta on laskettu, mitä museo pitää erittäin hyvänä asiana suhteessa ympäröivään asutukseen ja maisemaan.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Satakunnan Museo pitää hyvänä, että toteutettavaksi on valittu arkeologisen kulttuuriperinnön suhteen parempi kaavavaihtoehto VE2. Suunnittelualueella toteutettiin arkeologinen inventointi vuonna 2022 sekä täydennysinventointi vuonna 2023 (Mikroliitti Oy). Selvityksissä suunnittelualueelta paikallistettiin yhteensä viisi muinaisjäännöskohdetta. Kaava-alue on ehdotusvaiheessa kuitenkin rajattu uudelleen niin, että muinaisjäännöksistä ainoastaan kolme jää sen sisäpuolelle.

Kaavakartalle muinaisjäännökset on merkitty sm-kohteina. Merkintä sekä siihen liittyvä määräys ovat oikeanlaiset. Määräykseen on lisätty myös kohteiden tunnistetiedot muinaisjäännösrekisterissä, mitä museo pitää hyvänä ratkaisuna.

Satakunnan Museolla ei ole muuta kommentoitavaa kaavaehdotuksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtajan sijainen, intendentti Akuliina Aartolahti

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy, Minna Uusiniitty-Kivimäki
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä